

OGŁOSZENIE

Dyrektor Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii na podstawie § 5 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (Dz.U. z 2011 r., Nr 6, poz. 27), ogłasza nabór wniosków na realizację w latach 2013 - 2015 zadań w ramach następujących programów Ministra Zdrowia:

PROGRAM I: Wsparcie badań naukowych dotyczących zjawiska uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych a także rozwiązywania problemów z tym związanych.	
Nr zadania	Nazwa zadania
6.	Przeprowadzenie badań naukowych służących pogłębieniu wiedzy w zakresie uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego i patologicznego.
Łączna kwota na realizację zadania w ramach Programu I	
1 500 000 zł	

PROGRAM II: Podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień od hazardu i innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.		
Nr zadania	Nazwa zadania	Kwota zadania
1.	Przeprowadzenie projektu/projektów szkoleniowych na temat skutecznych metod profilaktyki i terapii uzależnień behawioralnych adresowanych do realizatorów programów profilaktycznych, terapeutów uzależnień, lekarzy.	850 000 zł
2.	Przeprowadzenie projektu/projektów szkoleniowych na temat zagrożeń związanych z hazardem lub innymi uzależnieniami behawioralnymi, w zakresie: 1) skutecznych metod profilaktyki, 2) terapii osób z uzależnieniami behawioralnymi, - adresowanych do studentów medycyny oraz innych kierunków mających zastosowanie w ochronie zdrowia.	400 000 zł
3.	Przygotowanie i przeprowadzenie międzynarodowej konferencji naukowej na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi adresowanej w szczególności do środowisk akademickich i naukowych.	300 000 zł
4.	Przygotowanie i przeprowadzenie projektu szkoleniowego adresowanego do operatorów gier losowych, ukierunkowanego na promowanie odpowiedzialnego i kontrolowanego grania oraz rozpoznawanie symptomów grania problemowego i patologicznego.	200 000 zł
5.	Wydanie publikacji na temat skutecznych strategii profilaktyki i leczenia uzależnień behawioralnych adresowanej do realizatorów programów profilaktycznych, terapeutów uzależnień, lekarzy.	400 000 zł
6.	Organizacja i przeprowadzenie ogólnopolskiego zjazdu realizatorów projektów profilaktycznych i leczniczych w zakresie uzależnień od hazardu i innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.	50 000 zł
Łączna kwota na realizację zadań w ramach Programu II		2 200 000 zł

PROGRAM III: Profilaktyka uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.		
Nr zadania	Nazwa zadania	
1.	Opracowanie i pilotażowe wdrożenie projektu profilaktyki uniwersalnej w zakresie zapobiegania uzależnieniom od hazardu problemowego lub patologicznego oraz innym uzależnieniom niestanowiącym uzależnień od substancji psychoaktywnych.	700 000 zł
2.	Opracowanie i pilotażowe wdrożenie projektów w zakresie: 1) wczesnej interwencji skierowanej do osób korzystających z gier hazardowych; 2) profilaktyki selektywnej skierowanej do osób zagrożonych hazardem problemowym/ patologicznym lub innymi uzależnieniami niestanowiącymi uzależnień od substancji psychoaktywnych.	800 000 zł
Łączna kwota na realizację zadań w ramach Programu III:		1 500 000 zł

PROGRAM IV: Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki dotyczącej rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.		
Nr zadania	Nazwa zadania	Kwota zadania
1.	Opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z: 1) problemowym i patologicznym hazardem; 2) innymi uzależnieniami behawioralnymi, adresowanych do populacji ogólnej oraz grup szczególnego ryzyka, z uwzględnieniem grup wiekowych.	1 700 000 zł
3.	Opracowanie i rozpowszechnienie informatora na temat placówek udzielających pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego/ patologicznego	40 000 zł
4.	Prowadzenie telefonu zaufania świadczącego pomoc w zakresie uzależnień behawioralnych.	90 000 zł
6.	Organizacja regionalnych konferencji na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi uwzględniających metody profilaktyki i sposoby rozwiązywania problemów tym zakresie.	470 000 zł
Łączna kwota na realizację zadań w ramach Programu IV		2 300 000 zł

PROGRAM V: Rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.		
Nr zadania	Nazwa zadania	
1.	Program opieki i terapii patologicznych hazardzistów, osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi, ich bliskich i rodzin.	
Łączna kwota na realizację zadania w ramach Programu V		4 000 000 zł

Łączna kwota środków finansowych przeznaczonych na realizację Programów Ministra Zdrowia w ramach przedmiotowego ogłoszenia wynosi: 11 500 000 zł.

Krajowe Biuro zastrzega sobie możliwość zmiany zakresu rzeczowego i finansowego zadań objętych niniejszym naborem wniosków. Podane kwoty na realizację zadań merytorycznych mogą ulec zmianie, w szczególności w przypadku stwierdzenia, że zadania można zrealizować mniejszym kosztem lub środki Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych zostaną zmniejszone z przyczyn trudnych do przewidzenia w dniu ogłoszenia naboru wniosków.

Wnioski w dwóch jednobrzmiących egzemplarzach powinny być dostarczone **w terminie do dnia 30 listopada 2012 r.** do siedziby **Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, ul. Dereniowa 52/54, 02-776 Warszawa** za pośrednictwem polskiej placówki pocztowej operatora publicznego (decyduje data stempla pocztowego) lub osobiście w godzinach pracy Krajowego Biura, tj. pomiędzy godziną 8.00 a 16.30, przy czym Biuro pracuje w dni powszednie tygodnia tj. od poniedziałku do piątku.

Oceny wniosków, pod względem formalnym i merytoryczno-finansowym dokona Komisja Konkursowa powołana przez Dyrektora Biura. Ocena zostanie dokonana zgodnie z kryteriami określonymi w „Szczegółowych warunkach naboru wniosków na realizację programów Ministra Zdrowia w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych w latach 2013-2015”, które stanowią integralną część niniejszego ogłoszenia.

Regulamin postępowania Komisji Konkursowej jest dostępny na stronie internetowej Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii www.kbpn.gov.pl i w siedzibie Biura w **Warszawie przy ul. Dereniowej 52/54.**

Postępowanie konkursowe będzie prowadzone w terminie do 2 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków, tj. do dnia 31 stycznia 2013 roku.

W pozostałych kwestiach nieuregulowanych wymienionym regulaminem zastosowanie mają przepisy powszechnie obowiązujące.

Szczegółowe warunki naboru wniosków na realizację Programów Ministra Zdrowia w zakresie rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień nie stanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych w latach 2013-2015.

SPIS TREŚCI

1. Podstawy prawne ..... str. 5
2. Termin i tryb naboru wniosków .....str. 6
3. Opis zadań konkursowych .....str. 10
4. **PROGRAM I:** *Wspieranie badań naukowych dotyczących zjawiska uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych a także rozwiązywania problemów z tym związanych.* .....str. 10
5. **PROGRAM II:** *Podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień od hazardu i innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.*.....str. 13
6. **PROGRAM III:** *Profilaktyka uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.* ..... str. 27
7. **PROGRAM IV:** *Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki dotyczącej rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.*..... str. 33
8. **PROGRAM V:** *Rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.*..... str. 41
9. Taryfikator ..... str. 44

Podstawy prawne zlecenia zadań

1. Ustawa budżetowa na rok 2013.
2. Ustawa z dnia 27 sierpnia 2009 roku o finansach publicznych (Dz. U. Nr 157 poz. 1240 z późn. zm.)
3. Ustawa z dnia 19 listopada 2009 roku o grach hazardowych (Dz. U. Nr 201, poz. 1540 z późn. zm.)
4. Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 16 grudnia 2010 roku w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (Dz.U. z 2011 r. Nr 6, poz. 27)
5. Ustawa z dnia 29 sierpnia 1997 r. Ordynacja podatkowa (Dz.U. z 2012 r. poz. 749 z późn. zm.)

Termin i tryb naboru wniosków

1. Wnioski o udzielenie dofinansowania na realizację zadań należy składać **w terminie do dnia 30 listopada 2012 r.** do siedziby Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, ul. Dereniowa 52/54, 02-776 Warszawa za pośrednictwem polskiej placówki pocztowej operatora publicznego (decyduje data stempla pocztowego) lub osobiście w godzinach pracy Biura, tj. pomiędzy godziną 8.00 a 16.30 (Biuro pracuje w dni powszednie tygodnia tj. od poniedziałku do piątku), w zamkniętej kopercie opatrzonej nazwą i adresem Wnioskodawcy oraz wskazaniem nazwy zadania/zadań. Wnioski złożone po terminie nie będą brały udziału w procedurze naboru wniosków, a co za tym idzie nie będą podlegały ocenie.
2. Wnioski należy składać na druku „*Wniosek o dofinansowanie realizacji zadania realizowanego ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych pozostających w dyspozycji ministra właściwego do spraw zdrowia*”. Zaleca się, aby strony wniosku były trwale połączone, np. wpięte do skoroszytu, lecz nie zbindowane.
3. W przypadku ubiegania się o dofinansowanie realizacji kilku zadań należy złożyć odrębne wnioski na każdy typ zadania.
4. Kompletne wnioski należy złożyć w 2 jednobrzmiących egzemplarzach.
5. Wnioskodawca, niezależnie od liczby składanych wniosków, powinien złożyć jeden komplet dokumentów formalnych wymienionych w pkt. 6, **w osobnej kopercie** zawierającej nazwę Wnioskodawcy z adnotacją „Dokumenty formalno-prawne”.
6. Wykaz wymaganych dokumentów formalno-prawnych:
  - 1) Kopia aktualnego odpisu z Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru lub ewidencji wnioskodawcy,
  - 2) Kopia aktualnego statutu wnioskodawcy poświadczona za zgodność z oryginałem przez osobę/osoby statutowo uprawnione do składania oświadczeń woli w imieniu wnioskodawcy,
  - 3) Oświadczenie wnioskodawcy – Załącznik nr 1 do wniosku wymienionego w pkt. 2,
  - 4) Opinie, rekomendacje (fakultatywnie).
7. Nie dofinansowuje się działań osób fizycznych w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U., Nr 16, poz. 93 z późn. zm.).
8. W ramach naboru wniosków udzielane będzie dofinansowanie wyłącznie na realizację zadań określonych w niniejszym ogłoszeniu.
9. Wnioski będą podlegały ocenie w terminie do 2 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków, tj. do dnia 31 stycznia 2013 roku.
10. Ocena wniosków zostanie dokonana przez Komisję Konkursową powołaną przez Dyrektora Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii.
11. **Wniosek musi spełniać następujące wymogi formalne:**
  - 1) być kompletny – tj. zawierać 2 jednobrzmiące egzemplarze wniosku oraz komplet wymaganych dokumentów formalno-prawnych,
  - 2) być zgodny z zakresem tematycznym zadania,

- 3) być podpisany przez osobę/osoby uprawnione lub upoważnione^{*} do reprezentowania wnioskodawcy, składania oświadczeń woli i zaciągania w jego imieniu zobowiązań finansowych zgodnie z zapisami Statutu organizacji, zapisami Krajowego Rejestru Sądowego, innego rejestru i/lub innych dokumentów potwierdzających umocowanie reprezentujących go osób oraz opatrzone pieczęcią firmową wnioskodawcy,
  - 4) złożone dokumenty powinny być aktualne, tj. przedstawiać faktyczny stan prawny na dzień składania dokumentów,
  - 5) podpisy, parafki oraz poświadczenia (czytelny podpis) za zgodność z oryginałem wraz z datą podpisu, na drukach wniosku, oświadczeniach i drukach urzędowych powinny być wystawione przez osoby uprawnione^{*} (zaleca się, aby parafka zachodziła na tekst – wskazany niebieski kolor tuszu długopisu).
12. W przypadku, gdy złożony wniosek o udzielenie dofinansowania nie spełnia wymogów o których mowa w pkt. 11 wnioskodawca wzywany jest do ich usunięcia w terminie do 7 dni od daty otrzymania wezwania pod rygorem pozostawienia wniosku bez rozpatrzenia. Wezwanie może zostać doręczone pocztą elektroniczną, faksem lub pocztą.
  13. Udzielane dofinansowanie przeznaczane będzie przede wszystkim na realizację działań merytorycznych. Wnioskowanie o dofinansowanie kosztów rzeczowych i administracyjnych przekraczających łącznie 25% wnioskowanego dofinansowania wymaga szczegółowego uzasadnienia. Wnioski zawierające wyłącznie koszty obsługi realizacji zadania (w tym koszty administracyjne), monitoringu i ewaluacji, a także koszty rzeczowe nie będą zlecane, jako niezgodne z przedmiotem naboru wniosków i nie spełniające wymogów realizacji zadania.
  14. Planowane koszty wszystkich wnioskowanych działań powinny być ujęte w kosztorysie wniosku oraz szczegółowo uzasadnione.
  15. Kwota wnioskowana o dofinansowanie zadania nie może przekraczać wysokości środków finansowych przeznaczonych na to zadanie w niniejszym ogłoszeniu, pod rygorem jej odrzucenia.
  16. Termin realizacji projektu oraz kalkulacja kosztów powinny uwzględniać termin zakończenia procedury związanej z naborem wniosków, tj. nie może być planowany do realizacji przed 1 lutego 2013 r. (zapis nie dotyczy realizacji zadania w zakresie prowadzenia telefonu zaufania).
  17. Wnioski spełniające wymogi formalne podlegają dalszej ocenie merytoryczno-finansowej pod względem:
    - 1) **Możliwości realizacji projektu**, w tym: zasobów materialnych, kadrowych, doświadczenia wnioskodawcy w realizacji zadań o podobnym charakterze oraz rzetelności realizacji dotychczas zleconych zadań dofinansowanych z Funduszu.
    - 2) **Jakości programu merytorycznego**, w tym w szczególności: opisu problemu i grupy docelowej, realności i zgodności celu zadania z wytycznymi określonymi w szczegółowych warunkach naboru wniosków, założeń programu wraz z uzasadnieniem wyboru metod, opisu

---

^{*} Uprawnione statutowo do reprezentowania podmiotu w kontaktach zewnętrznych i posiadania zdolności do podejmowania zobowiązań finansowych w imieniu organizacji albo upoważnione przez właściwy organ (w takich okolicznościach wymagane jest przedstawienie pisemnego upoważnienia)

działań kwalifikowanych w odniesieniu do grupy docelowej i do celu, a także opisu spodziewanych korzyści, rezultatów i planu ewaluacji..

- 3) **Kalkulacji kosztów**, w tym: wysokości wymaganego wkładu własnego, ekonomiczności kosztów planowanych działań, zasadności kosztów oraz poprawności rachunkowej kosztorysu.
18. Maksymalna liczba punktów jaką może uzyskać wniosek wynosi 38 punktów. Wniosek może być zlecony do realizacji jeśli uzyskał minimum 19 punktów, w tym min. 12 punktów w części „Ocena jakości programu merytorycznego”.
  19. Wniosek o udzielenie dofinansowania ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, zaakceptowany przez Ministra Zdrowia i umieszczony na liście zaakceptowanych wniosków stanowi podstawę do zawarcia z wnioskodawcą umowy o dofinansowanie realizacji zadania.
  20. Lista zaakceptowanych wniosków zostanie ogłoszona na stronie internetowej Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii pod adresem www.kbpn.gov.pl w terminie do 2 miesięcy od dnia upływu terminu składania wniosków, tj. do dnia 31 stycznia 2013 roku.
  21. Każdy z Wnioskodawców zostanie poinformowany o wyniku przeprowadzonego naboru w formie pisemnej, elektronicznej lub faxem.
  22. Wnioskodawcy, których wnioski zostały przyjęte są zobowiązani przestać w wersji elektronicznej i papierowej preliminarz kosztów zadań zleconych do realizacji oraz harmonogram ich realizacji zgodnie ze wzorem zamieszczonym na stronie www.kbpn.gov.pl, podstrona Hazard, w terminie wskazanym w zawiadomieniu, o którym mowa w pkt. 21.
  23. Niedostarczenie preliminarza w określonym terminie równoznaczne będzie z rezygnacją Wnioskodawcy z realizacji zadania.
  24. Oryginał preliminarza oraz harmonogram zaakceptowany przez strony są podstawą do zawarcia pisemnej umowy na wykonanie zadań zleconych oraz udzielenie dofinansowania na ten cel.
  25. W przypadku niezaakceptowania przez Wnioskodawcę warunków przedstawionych przez Biuro ma on prawo do odstąpienia od realizacji zadania, informując Biuro o tym fakcie pisemnie.
  26. Wnioskodawca, którego wniosek nie został zaakceptowany może w terminie 7 dni od ogłoszenia listy zaakceptowanych wniosków zwrócić się do Ministra Zdrowia za pośrednictwem Krajowego Biura o dokonanie ponownej oceny jego wniosku.
  27. Minister po dokonaniu ponownej oceny ogłasza na stronie internetowej Krajowego Biura do Spraw Przeciwdziałania Narkomanii listę dodatkowo zaakceptowanych wniosków. Decyzja Ministra Zdrowia jest ostateczna.
  28. Realizacja zadań zleconych następuje na podstawie zawartych umów, zgodnie z § 9 ust. 1 Rozporządzenia Ministra Zdrowia dnia 16 grudnia 2010 w sprawie szczegółowych warunków uzyskiwania dofinansowania realizacji zadań z zakresu ochrony zdrowia, trybu składania wniosków oraz przekazywania środków z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (Dz.U. z 2011 r., Nr 6, poz. 27),
  29. W przypadku przyjęcia wniosku do realizacji wnioskodawca zobowiązany będzie do informowania, że zadanie jest współfinansowane ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych

będących w dyspozycji Ministra Zdrowia. Informacja na ten temat powinna się znaleźć we wszystkich materiałach, publikacjach, na stronie internetowej wnioskodawcy, informacjach dla mediów, ogłoszeniach oraz wystąpieniach publicznych dotyczących realizowanego zadania oraz w siedzibie, gdzie program jest realizowany.

Opis zadań konkursowych

Uwaga: zamiast terminu „innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych”, w rozumieniu art. 88 Ustawy z dnia 19 listopada 2010 r. o grach hazardowych, na potrzeby tego dokumentu stosuje się zamiennie sformułowanie „innych uzależnień behawioralnych”.

PROGRAM I

Wspieranie badań naukowych dotyczących zjawiska uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych a także rozwiązywania problemów z tym związanych.

Zadanie 6

Przeprowadzenie badań naukowych służących pogłębieniu wiedzy w zakresie uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego i patologicznego.

CEL ZADANIA:

- Pogłębienie stanu wiedzy na temat problemu uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego i patologicznego.
- Diagnoza problemu uzależnień behawioralnych w kontekście zdrowia publicznego.
- Pogłębienie stanu wiedzy w zakresie przyczyn i psychospołecznych uwarunkowań uzależnień behawioralnych.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: lata 2013–2014.

METODA BADANIA:

- Metodologia badań, w tym metody i techniki badawcze zaproponowane przy realizacji badania, powinna być adekwatna do istoty problemu, jego celów i założeń.

ZAKRES BADANIA:

Przedstawiane projekty powinny dotyczyć problemu uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego i patologicznego. Zrealizowane badania powinny wносить wkład w dorobek naukowy i weryfikować dotychczasowy stan wiedzy na temat uzależnień behawioralnych.

Od Wnioskodawców oczekuje się przedłożenia projektów, które będą dotyczyły badań nad problemem uzależnień behawioralnych w zakresie przyczyn i psychospołecznych uwarunkowań oraz ich konsekwencji dla zdrowia publicznego. Badania mogą dotyczyć również problemu współwystępowania uzależnień behawioralnych i uzależnień od substancji psychoaktywnych. Obejmować mogą również opracowanie narzędzi badawczych przydatnych w diagnozie problemu oraz ich weryfikację. Wnioski

mogą dotyczyć przeglądu regulacji prawnych i istniejących rozwiązań w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych funkcjonujących na świecie, ze szczególnym uwzględnieniem UE.

Preferowane będą projekty badań, których przeprowadzenie zostało zarekomendowane w projekcie badawczym zrealizowanym ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych (CBOS 2011-2012) – raport dostępny jest na stronie Krajowego Biura: www.kbpn.gov.pl, podstrona HAZARD – raporty z badań.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Po zakończeniu projektu badawczego oczekuje się złożenia szczegółowego raportu zawierającego między innymi:

- pełny wykaz źródeł publikacji wykorzystanych w badaniu,
- metodologię badania w tym m.in. pełny opis metody badawczej, opis i dobór próby badawczej (jeżeli badanie wymaga próby),
- zbiór danych z realizacji badania,
- wszelkie produkty powstałe w wyniku realizacji badania (kwestionariusze, scenariusze wywiadów, arkusze obserwacji, itp.),
- streszczenie badania (Executive Summary)
- prezentację projektu badawczego w formacie PowerPoint,
- wnioski z przeprowadzonego badania,
- rekomendacje badawcze.

Od Wnioskodawcy oczekuje się zaprezentowania wyników przeprowadzonego badania w siedzibie Krajowego Biura lub innym miejscu wskazanym przez Zleceniodawcę.

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY

- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.),
- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie - Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie prac badawczych lub naukowych.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia badań o podobnym charakterze,
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Przegląd baz danych z literaturą i wyszukanie publikacji;
2. Przegląd i analiza publikacji;
3. Dobór prób badawczych;

4. Opracowanie narzędzi badawczych (kwestionariusze, scenariusze wywiadów, arkusze obserwacji);
5. Druk narzędzi badawczych;
6. Szkolenie badaczy terenowych;
7. Zbieranie danych – badania terenowe;
8. Założenie i kontrola zbioru danych;
9. Obliczenie i dołączenie do zbioru jako zmienne wag wyrównujących ewentualne skrzywienia próby; zrealizowanej w stosunku do próby wylosowanej;
10. Obliczenia statystyczne wyników;
11. Jakościowa analiza danych;
12. Opracowanie raportu zawierającego wnioski i rekomendacje;
13. Organizacja i koordynacja zadania – prace administracyjne, organizacyjne, merytoryczne, finansowe;
14. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji badania.

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w latach 2013-2014.
3. W przypadku składania wniosku na realizację zadań w latach 2013-2014 wymagane jest złożenie preliminarza kosztów oraz harmonogramu działań odrębnie na poszczególne lata.
4. W przypadku przyjęcia do realizacji wniosku na zadanie planowane do realizacji w latach od 2013 do 2014, tj. w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, umowa będąca podstawą dofinansowania zadania będzie zawierana na poszczególne lata budżetowe,
5. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
6. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

PROGRAM II

Podnoszenie jakości programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień od hazardu i innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Zadanie 1

Przeprowadzenie projektu/projektów szkoleniowych na temat skutecznych metod profilaktyki i terapii uzależnień behawioralnych adresowanych do realizatorów programów profilaktycznych, terapeutów uzależnień, lekarzy.

CEL ZADANIA:

Zwiększenie kompetencji zawodowych realizatorów programów profilaktycznych, terapeutów uzależnień, lekarzy.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: lata 2013-2014, z wyjątkiem Modułu 1 zaplanowanego do realizacji w roku 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest realizacja poniżej przedstawionych modułów, mających na celu zwiększenie kwalifikacji zawodowych osób zajmujących się profilaktyką, leczeniem i terapią uzależnień o tematykę związaną z uzależnieniami behawioralnymi. Wnioskowanie o udzielenie dofinansowania na realizację więcej niż jednego modułu związane jest z koniecznością przedłożenia odrębnych wniosków na każdy moduł. Rekomenduje się, aby projekty szkoleniowe uwzględniały zagadnienia związane ze specyfiką pracy grup zawodowych, do których adresowany jest program.

1. Moduł konferencyjno - szkoleniowy

Wdrożenie projektu/projektów szkoleniowych zwiększających kwalifikacje grup zawodowo zajmujących się profilaktyką, leczeniem i terapią uzależnień o tematykę związaną z uzależnieniami behawioralnymi. Projekt powinien mieć formę wykładowo-warsztatową.

We wniosku należy uwzględnić wstępny harmonogram szkolenia wraz z jego zakresem tematycznym. Projekty obejmować mogą m.in. zoorganizowanie i przeprowadzenie szkoleń w zakresie metod o potwierdzonej naukowo skuteczności (np. dialog motywujący, terapia behawioralno-poznawcza) wykorzystywanych w pracy z osobami zagrożonymi uzależnieniami behawioralnymi i uzależnionymi.

2. Moduł dotyczący uzależnień behawioralnych, realizowany w ramach szkoleń certyfikowanych

Opracowanie i pilotażowe wdrożenie modułu dotyczącego uzależnień behawioralnych, realizowanego w ramach programów szkoleń certyfikowanych w zakresie leczenia uzależnień, realizowanych na podstawie art. 27, ust. 1 Ustawy z dnia 29 lipca 2005r. o przeciwdziałaniu narkomanii (Dz.U. 2012.

poz. 124 z późn. zm.) oraz na podstawie Rozporządzenia Ministra Zdrowia z dnia 25 czerwca 2012 r. w sprawie organizacji, kwalifikacji personelu, sposobu funkcjonowania i rodzajów podmiotów leczniczych wykonujących świadczenia stacjonarne i całodobowe oraz ambulatoryjne w sprawowaniu opieki nad uzależnionymi od alkoholu oraz sposobu współdziałania w tym zakresie z instytucjami publicznymi i organizacjami społecznymi.

Projekt powinien mieć formę wykładowo-warsztatową o minimalnym wymiarze 20 godzin, w tym minimum 10 godzin warsztatów.

Ramowy zakres tematyczny:

1. Profilaktyka – strategie, metody.
2. Uzależnienia behawioralne – klasyfikacja, definicje, postacie, nazewnictwo; aspekty prawne.
3. Diagnozowanie - objawy charakterystyczne dla poszczególnych faz rozwoju problemu, metody diagnozy.
4. Leczenie uzależnień behawioralnych, wczesna interwencja, interwencje kryzysowe.
5. Profilaktyka nawrotów.
6. Praca z rodziną z problemem uzależnień behawioralnych.
7. Współwystępowanie uzależnień behawioralnych i uzależnień od substancji psychoaktywnych - metody terapii.
8. Prezentacja dobrych praktyk.

3. Moduł TOT – Trainings of Trainers - Przygotowanie przyszłych edukatorów programów z zakresu problematyki uzależnień behawioralnych

Opracowanie lub adaptacja zagranicznych kompleksowych projektów szkoleniowych, ukierunkowanych na podniesienie kompetencji zawodowych realizatorów programów profilaktycznych i terapeutycznych w zakresie uzależnień behawioralnych. Realizacja modułu powinna odbywać się w systemie kaskadowym, obejmującym przeszkolenie grupy trenerów/edukatorów w sposób umożliwiający kompetentne realizowanie przez nich programów szkoleniowych z zakresu uzależnień behawioralnych skierowanych do przedstawicieli wybranych grup zawodowych. Przedkładany projekt musi opierać się i obejmować współczesną wiedzę na temat etiologii uzależnień behawioralnych oraz skuteczne metody i strategie działania. Oczekuje się, że po każdym z etapów projektu zostanie przeprowadzona ewaluacja, która wskaże skuteczność przeprowadzonego szkolenia.

ADRESACI ZADANIA:

- terapeuci uzależnień;
- realizatorzy programów profilaktycznych;
- lekarze.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Po zakończeniu projektu szkoleniowego oczekuje się przedłożenia szczegółowego raportu zawierającego m.in.:

- wykaz źródeł publikacji wykorzystanych w zadaniu wraz z opisem założeń teoretycznych oraz uzasadnienie ich wyboru przy konstruowaniu projektu,
- pełny projekt programu szkoleniowego,
- wszelkie materiały szkoleniowe wykonane przez Zleceniobiorcę przy realizacji projektu szkoleniowego,
- wyniki ewaluacji programu szkoleniowego,
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego zadania,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.)
- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia szkoleń z obszaru uzależnień;
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Koszty opracowania programu szkolenia;
2. Koszty konsultacji merytorycznych;
3. Koszty wynagrodzeń realizatorów – wykłady;
4. Koszty wynagrodzeń realizatorów – warsztaty;
5. Koszty wynajmu sal do organizacji szkolenia;
6. Koszty wynajmu sprzętu multimedialnego;
7. Opracowanie materiałów dydaktycznych;
8. Przygotowanie i druk materiałów szkoleniowych;
9. Transport uczestników szkolenia i realizatorów;
10. Organizacja i koordynacja zadania – prace organizacyjne, merytoryczne, finansowe.
11. Ewaluacja szkolenia oraz przygotowanie raportu z ewaluacji projektu;
12. Zakwaterowanie uczestników i realizatorów szkolenia;
13. Wyżywienie dla uczestników i realizatorów szkolenia;
14. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w latach 2013-2014,
3. W przypadku składania wniosku na realizację zadań w latach 2013-2014 wymagane jest złożenie preliminarza kosztów oraz harmonogramu działań odrębnie na poszczególne lata.
4. W przypadku przyjęcia do realizacji wniosku na zadanie planowane do realizacji w latach od 2013 do 2014, tj. w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, umowa będąca podstawą dofinansowania zadania będzie zawierana na poszczególne lata budżetowe.
5. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
6. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 2

Przeprowadzenie projektu/projektów szkoleniowych na temat zagrożeń związanych z hazardem lub innymi uzależnieniami behawioralnymi, w zakresie:

- 1) skutecznych metod profilaktyki,
  - 2) terapii osób z uzależnieniami behawioralnymi,
- adresowanych do studentów medycyny oraz innych kierunków mających zastosowanie w ochronie zdrowia.

CEL ZADANIA:

Zwiększenie poziomu wiedzy studentów w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień behawioralnych, w tym problemowego i patologicznego hazardu.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: Lata 2013–2014.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest opracowanie, pilotażowe wdrożenie oraz ewaluacja projektu/projektów szkoleniowych dotyczących metod profilaktyki i terapii uzależnień behawioralnych, adresowanych do studentów medycyny oraz innych kierunków mających zastosowanie w ochronie zdrowia. Projekt powinien mieć formę szkolenia wykładowo-warsztatowego o minimalnym wymiarze 30 godzin. Preferowana organizacja szkolenia w ramach programu kształcenia w szkole wyższej.

Ramowy zakres tematyczny zajęć:

1. Profilaktyka – strategie, metody.
2. Uzależnienia behawioralne – klasyfikacja, definicje, postacie, nazewnictwo.
3. Diagnozowanie – objawy charakterystyczne dla poszczególnych faz rozwoju problemu, metody diagnozy.
4. Leczenie uzależnień behawioralnych, wczesna interwencja, interwencje kryzysowe.
5. Profilaktyka nawrotów.
6. Praca z rodziną z problemem uzależnień behawioralnych.
7. Współwystępowanie uzależnień behawioralnych i uzależnień od substancji psychoaktywnych - metody terapii.
8. Prezentacja dobrych praktyk.

ADRESACI ZADANIA:

- studenci medycyny;
- studenci innych kierunków mających zastosowanie w ochronie zdrowia.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Po zakończeniu projektu szkoleniowego oczekuje się przedłożenia szczegółowego raportu zawierającego m.in.:

- wykaz źródeł publikacji wykorzystanych w zadaniu wraz z opisem założeń teoretycznych oraz uzasadnienie ich wyboru przy konstruowaniu projektu,
- pełny projekt programu szkoleniowego,
- wszelkie materiały szkoleniowe wykonane przez Zleceniobiorcę przy realizacji projektu szkoleniowego,
- wyniki ewaluacji programu szkoleniowego,
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego zadania,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej;
- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.)

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia szkoleń z obszaru uzależnień;
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania,

- w przypadku planowanego prowadzenia szkolenia w uczelni/szkole wyższej – deklaracja współpracy uczelni/szkoły w ramach wdrożenia pilotażowego projektu szkoleniowego.
- w przypadku ubiegania się o dofinansowanie uczelni lub szkoły wyższej, wymagana jest pisemna deklaracja władz uczelni dotycząca wdrożenia pilotażowego projektu.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Opracowanie programu szkolenia;
2. Konsultacje merytoryczne;
3. Wynagrodzenie realizatora – wykłady;
4. Wynagrodzenie realizatora – warsztaty;
5. Opracowanie materiałów dydaktycznych
6. Przygotowanie i druk materiałów dydaktycznych/szkoleniowych
7. Ewaluacja szkolenia wraz z raportem z jego ewaluacji
8. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w latach 2013 -2014,
3. W przypadku składania wniosku na realizację zadań w latach 2013-2014 wymagane jest złożenie preliminarza kosztów oraz harmonogramu działań odrębnie na poszczególne lata.
4. W przypadku przyjęcia do realizacji wniosku na zadanie planowane do realizacji w latach od 2013 do 2014, tj. w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, umowa będąca podstawą dofinansowania zadania będzie zawierana na poszczególne lata budżetowe.
5. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
6. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 3

Przygotowanie i przeprowadzenie międzynarodowej konferencji naukowej na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi adresowanej w szczególności do środowisk akademickich i naukowych.

CELE ZADANIA:

1. Zwiększenie poziomu wiedzy na temat wyników badań naukowych prowadzonych w innych krajach w zakresie uzależnień behawioralnych.

2. Zwiększenie wiedzy na temat skutecznych metod profilaktycznych i terapeutycznych stosowanych w innych krajach w odniesieniu do uzależnień behawioralnych (prezentacja „dobrych praktyk”).
3. Prezentacja i wymiana doświadczeń międzynarodowych w zakresie prowadzenia skutecznych strategii krajowych zapobiegania i ograniczania uzależnień behawioralnych.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest zorganizowanie międzynarodowej konferencji naukowej.

Minimalna liczba uczestników – 100 osób.

Wnioskodawca powinien przedstawić koncepcję zorganizowania konferencji wraz z zakresem tematycznym obejmującym sesje plenarne i tematyczne. Na etapie przygotowania konferencji wnioskodawca zobowiązany będzie do przedstawienia propozycji członków Rady Programowej konferencji, którą powinni tworzyć eksperci zajmujący się problematyką uzależnień behawioralnych. Skład Rady zatwierdzać będzie Dyrektor Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

ADRESACI ZADANIA:

- środowiska akademickie i naukowe
- przedstawiciele innych środowisk mających wpływ na ograniczanie rozwoju uzależnień behawioralnych

OCZEKIWANE REZULTATY:

Opracowanie szczegółowego raportu zawierającego m.in.:

- wszelkie materiały konferencyjne i pokonferencyjne powstałe w wyniku realizacji projektu,
- wyniki ewaluacji konferencji,
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego zadania,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej;
- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.)

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie organizowania konferencji,
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Konsultacje merytoryczne zawartości programowej;
2. Wynagrodzenie realizatorów – wykłady;
3. Wynagrodzenie realizatorów – warsztaty;
4. Wynajem sal do organizacji konferencji;
5. Wynajem sprzętu multimedialnego;
6. Tłumaczenia;
7. Przygotowanie i druk materiałów promocyjnych, konferencyjnych i pokonferencyjnych;
8. Podróż i transport wykładowców;
9. Organizacja i koordynacja konferencji – prace organizacyjne i merytoryczne/finansowe;
10. Ewaluacja konferencji wraz z raportem;
11. Noclegi dla uczestników i wykładowców konferencji;
12. Wyżywienie dla uczestników i wykładowców konferencji
13. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. W postępowaniu konkursowym zostanie wybrany jeden realizator zadania.
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013
4. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
5. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 4

Przygotowanie i przeprowadzenie projektu szkoleniowego adresowanego do operatorów gier losowych, ukierunkowanego na promowanie odpowiedzialnego i kontrolowanego grania oraz rozpoznawanie symptomów grania problemowego i patologicznego.

CEL ZADANIA:

Zwiększenie świadomości i wiedzy dotyczącej zagrożeń związanych z hazardem oraz nabycie umiejętności rozpoznawania symptomów grania patologicznego wśród operatorów gier losowych.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest opracowanie i pilotażowe wdrożenie szkolenia wykładowo-warsztatowego obejmującego minimum wymienione poniżej zagadnienia:

1. Hazard – definicje, klasyfikacja, postacie, nazewnictwo; aspekty prawne.
2. Specyfika hazardu problemowego i patologicznego - objawy, skutki i zagrożenia zdrowotne i społeczne.
3. Rozpoznawanie objawów charakterystycznych dla poszczególnych faz rozwoju problemu.
4. Profilaktyka, metody krótkiej interwencji profilaktycznej.
5. Prezentacja dobrych praktyk.

ADRESACI ZADANIA:

- Operatorzy gier losowych.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Po zakończeniu projektu szkoleniowego oczekuje się przedłożenia szczegółowego raportu zawierającego m.in.:

- wykaz źródeł publikacji wykorzystanych w zadaniu wraz z opisem założeń teoretycznych oraz uzasadnienie ich wyboru przy konstruowaniu projektu,
- pełny projekt programu szkoleniowego,
- wszelkie materiały szkoleniowe wykonane przez Zleceniobiorcę przy realizacji projektu szkoleniowego,
- wyniki ewaluacji programu szkoleniowego,
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego zadania,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY

- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia szkoleń z obszaru uzależnień,
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Wynagrodzenie realizatora – wykłady;
2. Wynagrodzenie realizatora – warsztaty;

3. Wynajem sal do organizacji szkolenia;
4. Wynajem sprzętu multimedialnego;
5. Opracowanie materiałów dydaktycznych;
6. Przygotowanie materiałów dydaktycznych do druku;
7. Organizacja i koordynacja szkolenia – prace organizacyjne i merytoryczne/finansowe;
8. Ewaluacja szkolenia wraz z raportem;
9. Wyżywienie dla uczestników i realizatorów szkolenia
10. Koszty podróży realizatorów szkolenia;
11. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013,
4. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
5. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 5

Wydanie publikacji na temat skutecznych strategii profilaktyki i leczenia uzależnień behawioralnych adresowanej do realizatorów programów profilaktycznych, terapeutów uzależnień, lekarzy.

CEL ZADANIA:

- Zwiększenie dostępności wiedzy dotyczącej problematyki uzależnień behawioralnych.
- Zwiększenie kompetencji zawodowych realizatorów programów profilaktycznych, terapeutów uzależnień lub lekarzy.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: lata 2013- 2014. Dopuszcza się realizację projektów jednorocznych.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest wydanie publikacji dotyczącej metod profilaktyki i leczenia uzależnień behawioralnych, w tym problemowego i patologicznego hazardu. Dopuszcza się rozszerzenie zakresu tematycznego publikacji o inne uzależnienia. Wydana publikacja będzie przeznaczona do bezpłatnej dystrybucji.

Dopuszcza się realizację zadania w dwóch formach:

- wydanie własnej autorskiej publikacji lub pracy zbiorowej;
- wydanie publikacji będącej tłumaczeniem z języków obcych.

W obu przypadkach należy przedstawić:

- koncepcję publikacji,
- konspekt publikacji,
- krótki opis zawartości rozdziałów,
- informację na temat autorów,
- źródła bibliograficzne,
- 2 recenzje konspektu publikacji przygotowane przez ekspertów z danej dziedziny.

W przypadku tłumaczenia publikacji należy dodatkowo dołączyć informację o posiadanej licencji uprawniającej do publikowania w Polsce lub - do chwili przyjęcia wniosku do realizacji - list intencyjny od wydawcy potwierdzający możliwość przyznania licencji. W przypadku przyjęcia zadania do realizacji, warunkiem zawarcia umowy jest przedstawienie posiadanej licencji. Licencja powinna potwierdzać posiadanie autorskich praw majątkowych do korzystania z publikacji na następujących polach eksploatacji: utrwalenie, zwielokrotnienie drukiem i innymi znanymi na dzień dzisiejszy technikami, wprowadzanie do obrotu, wielokrotnego wydawania w różnych formach, wprowadzanie do pamięci komputera, publiczne odtworzenie i wystawienie, zarządzanie i upowszechnianie, udzielanie dalszej licencji i sublicencji, na wymienionych polach eksploatacji.

Prawa do publikacji opracowanej w ramach zadania, w tym do dalszego zarządzania oraz upowszechniania, zostaną przeniesione w całości bezpłatnie na Ministerstwo Zdrowia.

ADRESACI ZADANIA:

- realizatorzy programów profilaktycznych,
- terapeuci uzależnień,
- lekarze.

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY :

- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.)
- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.). posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień.
- Instytucje gospodarki budżetowej.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w prowadzeniu działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień,
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.
- preferowani będą Wnioskodawcy posiadający doświadczenie w zakresie działalności wydawniczej.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Koszty honorariów autorskich;
2. Koszty recenzji;
3. Koszty tłumaczenia publikacji;
4. Koszty licencji;
5. Koszty przygotowania do druku publikacji (redakcja językowa, korekta, opracowanie graficzne, skład, łamanie);
6. Koszty druku i oprawy publikacji;
7. Koszty dystrybucji;
8. Koszty promocji publikacji;
9. Organizacja i koordynacja zadania – prace organizacyjne i merytoryczne/finansowe;
10. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w latach 2013 -2014,
3. W przypadku składania wniosku na realizację zadań w latach 2013-2014 wymagane jest złożenie preliminarza kosztów oraz harmonogramu działań odrębnie na poszczególne lata.
4. W przypadku przyjęcia do realizacji wniosku na zadanie planowane do realizacji w latach od 2013 do 2014, tj. w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, umowa będąca podstawą dofinansowania zadania będzie zawierana na poszczególne lata budżetowe,
5. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
6. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 6

Organizacja i przeprowadzenie ogólnopolskiego zjazdu realizatorów projektów profilaktycznych i leczniczych w zakresie uzależnień od hazardu i innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

CEL ZADANIA:

Organizacja i przeprowadzenie spotkania realizatorów programów finansowanych z Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, mającego na celu prezentację działań, wymianę dotychczasowych doświadczeń w zakresie realizacji projektów, podjęcie dyskusji na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi, kierunków działań sprzyjających rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz oczekiwań dotyczących współpracy w ramach realizacji zadań ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest zorganizowanie i przeprowadzenie jednodniowego spotkania realizatorów programów współfinansowanych ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, ze szczególnym uwzględnieniem realizatorów programów szkoleniowych, profilaktycznych oraz terapeutycznych.

We wniosku należy uwzględnić wstępny harmonogram spotkania, którego program powinien obejmować między innymi:

- ogólne wprowadzenie do tematyki uzależnień behawioralnych,
- 4-5 krótkich (15-20 min.) prezentacji wybranych projektów realizowanych ze środków Funduszu,
- moderowany panel dyskusyjny dotyczący zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi, kierunków działań sprzyjających rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi oraz oczekiwań dotyczących przyszłej współpracy z Funduszem Rozwiązywania Problemów Hazardowych

Wskazane jest zaplanowanie w programie spotkania wykładów prowadzonych przez uznanych ekspertów w dziedzinie uzależnień behawioralnych.

Wyłonionemu Wnioskodawcy Krajowe Biuro udostępni listę placówek realizujących zadania ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, na podstawie której będzie możliwa rekrutacja uczestników.

ADRESACI ZADANIA:

- Realizatorzy programów współfinansowanych ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych, ze szczególnym uwzględnieniem realizatorów programów szkoleniowych, profilaktycznych i terapeutycznych.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Opracowanie szczegółowego raportu zawierającego m.in. wnioski i rekomendacje wynikające ze spotkania i przeprowadzonej dyskusji.

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY

- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.), posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie organizowania szkoleń,
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Wynagrodzenia dla realizatorów - wykłady;
2. Wynajem sal do organizacji spotkania;
3. Wynajem sprzętu multimedialnego;
4. Organizacja i koordynacja szkolenia – prace organizacyjne/ merytoryczne/ finansowe;
5. Wyżywienie dla uczestników i realizatorów spotkania;
6. Zakwaterowanie dla uczestników spotkania i realizatorów (1 - 2 noclegi);
7. Koszty podróży wykładowców;
8. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. W postępowaniu konkursowym zostanie wybrany jeden realizator zadania.
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013,
4. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
5. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

PROGRAM III

Profilaktyka uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień nie stanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Zadanie 1

Opracowanie i pilotażowe wdrożenie projektu profilaktyki uniwersalnej w zakresie zapobiegania uzależnieniom od hazardu problemowego lub patologicznego oraz innym uzależnieniom niestanowiącym uzależnień od substancji psychoaktywnych.

CEL ZADANIA:

Stworzenie programu z zakresu profilaktyki uniwersalnej mającego na celu zwiększenie wiedzy wśród młodzieży na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi oraz wzmocnienie czynników chroniących.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest opracowanie i pilotażowe wdrożenie programu profilaktyki uniwersalnej w zakresie zapobiegania problemowemu i patologicznemu hazardowi oraz innym uzależnieniom behawioralnym. Przedkładany konspekt programu powinien obejmować rzetelne uzasadnienie wyboru programu w kontekście współczesnej wiedzy na temat skutecznych metod i strategii działania. Program powinien uwzględniać atrakcyjną, z punktu widzenia adresatów programu, formę przekazu.

Dopuszczalne są dwie formy realizacji zadania:

- przygotowanie oryginalnego projektu programu,
- adaptacja programu o potwierdzonej skuteczności realizowanego w innych krajach.

W obu przypadkach należy przedstawić koncepcję i konspekt programu, jego krótki opis, informację na temat autorów programu oraz 2 recenzje przygotowane przez ekspertów z danej dziedziny.

W przypadku adaptacji programu należy dodatkowo dołączyć licencję lub list intencyjny od autorów programu potwierdzające zgodę na adaptację programu w Polsce. W przypadku przyjęcia zadania do realizacji, warunkiem zawarcia umowy jest udokumentowanie praw autorskich do korzystania z programu.

Prawa do publikacji opracowanej w ramach zadania, w tym do dalszego zarządzania oraz upowszechniania, zostaną przeniesione w całości bezpłatnie na Ministerstwo Zdrowia.

Ramowy zakres zadania :

- 1) Opracowanie programu profilaktyki uniwersalnej, zawierającego: materiały pomocnicze dla realizatorów, informacje na temat problemu, jego uwarunkowań, czynników ryzyka i czynników chroniących, scenariusze poszczególnych zajęć, wskazówki metodyczne, materiały pomocnicze dla uczniów.
- 2) Przygotowanie programu szkoleń dla realizatorów;
- 3) Szkolenie dla realizatorów;
- 4) Pilotażowe wdrożenie przygotowanego programu;
- 5) Ewaluacja programu;
- 6) Przygotowanie raportu z realizacji i ewaluacji programu;
- 7) Przygotowanie ostatecznej wersji programu (po ewaluacji).

ADRESACI PROGRAMU:

- Młodzież w wieku gimnazjalnym i ponadgimnazjalnym.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Po zakończeniu zadania oczekuje się przedłożenia szczegółowego raportu zawierającego m.in.:

- wykaz źródeł publikacji wykorzystanych w zadaniu wraz z opisem założeń teoretycznych oraz uzasadnienie ich wyboru przy konstruowaniu projektu,
- pełny projekt programu,
- wszelkie materiały powstałe w wyniku realizacji programu,
- wyniki ewaluacji programu,
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego zadania,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.);
- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie profilaktyki uzależnień oraz prowadzenia szkoleń.
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.
- Preferowani będą Wnioskodawcy posiadający udokumentowane doświadczenie w zakresie opracowywania lub adaptacji programów profilaktycznych.

- Preferowani będą Wnioskodawcy deklarujący współpracę z podmiotami naukowymi w zakresie realizacji ewaluacji.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Koszty przeglądu literatury dotyczącej przedmiotu;
2. Koszty tłumaczeń;
3. Koszty licencji;
4. Koszty honorariów autorskich;
5. Koszty szkolenia realizatorów pilotażowego projektu profilaktycznego;
6. Koszty wynagrodzeń dla realizatorów zajęć dla młodzieży – pilotaż;
7. Koszty ewaluacji oraz opracowania raportu;
8. Koszty wynajmu sprzętu multimedialnego;
9. Koszty wynajmu sal do prowadzenia szkoleń dla realizatorów;
10. Koszty wynajmu sal do prowadzenia zajęć dla młodzieży;
11. Koszty opracowania materiałów szkoleniowych;
12. Koszty przygotowania i druku materiałów dla realizatorów;
13. Koszty przygotowania i druku materiałów dla młodzieży;
14. Koszty opracowania finalnej wersji projektu (po pilotażu) – podręcznik do szkoleń realizatorów, podręcznik dla realizatorów, podręcznik dla młodzieży;
15. Organizacja i koordynacja zadania – prace administracyjne, organizacyjne, merytoryczne, finansowe
16. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013,
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
4. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 2

Opracowanie i pilotażowe wdrożenie projektów w zakresie:

- 1) wczesnej interwencji skierowanej do osób korzystających z gier hazardowych;
- 2) profilaktyki selektywnej skierowanej do osób zagrożonych hazardem problemowym/ patologicznym lub innymi uzależnieniami nie stanowiącymi uzależnień od substancji psychoaktywnych.

CEL ZADANIA:

1. Stworzenie programu wczesnej interwencji skierowanej do osób korzystających z gier hazardowych;
2. Stworzenie programu profilaktyki selektywnej skierowanej do osób zagrożonych hazardem problemowym/ patologicznym lub innymi uzależnieniami behawioralnymi.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest przygotowanie koncepcji programu wczesnej interwencji lub profilaktyki selektywnej w zakresie zapobiegania problemowemu i patologicznemu hazardowi oraz innych uzależnień behawioralnych i jego pilotażowe wdrożenie.

Przedkładany konspekt programu powinien obejmować rzetelne uzasadnienie wyboru programu w kontekście współczesnej wiedzy na temat skutecznych metod i strategii działania. Program powinien uwzględniać atrakcyjną, z punktu widzenia adresatów programu, formę przekazu.

Dopuszczalne są dwie formy realizacji zadania:

- przygotowanie oryginalnego projektu programu,
- adaptacja programu o potwierdzonej skuteczności realizowanego w innych krajach.

W obu przypadkach należy przedstawić koncepcję i konspekt programu, jego krótki opis, informację na temat autorów programu oraz 2 recenzje projektu przygotowane przez ekspertów z danej dziedziny.

W przypadku adaptacji programu należy dodatkowo dołączyć licencję lub list intencyjny od autorów programu potwierdzające zgodę na adaptację programu w Polsce. W przypadku przyjęcia zadania do realizacji, warunkiem zawarcia umowy jest udokumentowanie praw autorskich do korzystania z programu.

Prawa do publikacji opracowanej w ramach zadania, w tym do dalszego zarządzania oraz upowszechniania, zostaną przeniesione w całości bezpłatnie na Ministerstwo Zdrowia.

Ramowy zakres zadania :

- 1) Przygotowanie koncepcji programu wczesnej interwencji lub profilaktyki, zawierającego: materiały pomocnicze dla realizatorów, informacje na temat problemu, jego uwarunkowań, czynników ryzyka i czynników chroniących, scenariusze poszczególnych zajęć, materiały pomocnicze do realizacji zajęć, wskazówki metodyczne;

- 2) Przygotowanie programu szkoleń dla realizatorów;
- 3) Szkolenie dla realizatorów;
- 4) Pilotażowe wdrożenie przygotowanego programu;
- 5) Ewaluacja programu;
- 6) Przygotowanie raportu z realizacji i ewaluacji programu;
- 7) Przygotowanie ostatecznej wersji programu (po ewaluacji).

ADRESACI PROGRAMU:

- Osoby zagrożone hazardem problemowym/ patologicznym lub innymi uzależnieniami niestanowiącymi uzależnień od substancji psychoaktywnych.

OCZEKIWANE REZULTATY:

Po zakończeniu zadania oczekuje się przedłożenia szczegółowego raportu zawierającego m.in.:

- wykaz źródeł publikacji wykorzystanych w zadaniu wraz z opisem założeń teoretycznych oraz uzasadnienie ich wyboru przy konstruowaniu projektu,
- pełny projekt programu,
- wszelkie materiały powstałe w wyniku realizacji programu,
- wyniki ewaluacji programu,
- wnioski i rekomendacje wynikające z przeprowadzonego zadania,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Jednostki naukowe i konsorcja naukowe w rozumieniu art. 2 ustawy z dnia 30 kwietnia 2010 r. o zasadach finansowania nauki (Dz.U. Nr 96, poz. 615 ze zm.);
- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.), posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie profilaktyki uzależnień oraz prowadzenia szkoleń.
- udokumentowane zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.
- Preferowani będą Wnioskodawcy posiadający udokumentowane doświadczenie w zakresie opracowywania lub adaptacji programów profilaktycznych,
- Preferowani będą Wnioskodawcy deklarujący współpracę z podmiotami naukowymi w zakresie realizacji ewaluacji.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Koszty przeglądu literatury dotyczącej przedmiotu;
2. Koszty tłumaczeń;

3. Koszty licencji;
4. Koszty honorariów autorskich;
5. Koszty szkolenia realizatorów projektu;
6. Koszty wynagrodzeń dla realizatorów zajęć;
7. Koszty ewaluacji oraz opracowania raportu;
8. Koszty wynajmu sprzętu multimedialnego;
9. Koszty wynajmu sal do prowadzenia szkoleń;
10. Koszty opracowania materiałów dydaktycznych;
11. Koszty przygotowania i druku materiałów dla realizatorów;
12. Koszty przygotowania i druku materiałów dla adresatów zadania;
13. Organizacja i koordynacja zadania – prace administracyjne, organizacyjne, merytoryczne, finansowe;
14. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013,
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
4. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

PROGRAM IV

Prowadzenie działań edukacyjno-informacyjnych w zakresie problematyki dotyczącej rozwiązywania problemów wynikających z uzależnień od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Zadanie 1

Opracowanie i upowszechnienie materiałów informacyjno-edukacyjnych dotyczących zagrożeń związanych z: 1) problemowym i patologicznym hazardem; 2) innymi uzależnieniami behawioralnymi, adresowanych do populacji ogólnej oraz grup szczególnego ryzyka, z uwzględnieniem grup wiekowych.

CELE ZADANIA:

1. Podniesienie poziomu wiedzy na temat zagrożeń związanych z:
  - problemowym i patologicznym hazardem;
  - innymi uzależnieniami behawioralnymi.
2. Upowszechnienie wiedzy na temat czynników chroniących przed hazardem problemowym i patologicznym oraz innymi uzależnieniami behawioralnymi.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013 r.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest opracowanie i wydanie materiałów informacyjno-edukacyjnych w zakresie problematyki uzależnień behawioralnych w formie broszur, ulotek, plakatu, filmu edukacyjnego lub artykułów publikowanych w czasopismach wydawanych periodycznie obejmujących tematykę uzależnień.

Dopuszcza się realizację zadania w dwóch formach:

- przygotowanie i wydanie własnych autorskich materiałów informacyjno-edukacyjnych,
- adaptacji zagranicznych materiałów informacyjno-edukacyjnych.

W obu przypadkach należy przedstawić: koncepcję i konspekt materiałów, krótki opis ich zawartości, informację na temat autorów, recenzję projektu przygotowaną przez ekspertów z danej dziedziny, wstępną koncepcję graficzną. Przy składaniu projektu dotyczącego opracowania i wydania filmu edukacyjnego należy przedstawić scenariusz. W przypadku publikacji czasopism należy przedstawić koncepcję dotyczącą tematyki artykułów oraz załączyć ostatni numer publikacji.

W odniesieniu do wszystkich materiałów niezbędne jest określenie: nakładu, sposobu promocji, upowszechniania/ dystrybucji.

Zawartość merytoryczna materiałów informacyjno-edukacyjnych powinna być rzetelnie przygotowana i zgodna ze współczesną wiedzą na temat uzależnień behawioralnych. Ostateczne projekty muszą uzyskać akceptację Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii, które zastrzega sobie możliwość poddania ich recenzji przed wydaniem. Każda forma publikacji powinna posiadać informację, że jest finansowana ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych będących w dyspozycji Ministra Zdrowia i jest dystrybuowana bezpłatnie.

W przypadku tłumaczenia materiałów należy dodatkowo dołączyć informację o posiadanej licencji uprawniającej do publikowania w Polsce lub - do chwili przyjęcia wniosku do realizacji - list intencyjny od wydawcy potwierdzający możliwość przyznania licencji. W przypadku przyjęcia zadania do realizacji, warunkiem zawarcia umowy jest przedstawienie posiadanej licencji. Licencja powinna potwierdzać posiadanie autorskich praw majątkowych do korzystania z publikacji na następujących polach eksploatacji: utrwalenie, zwielokrotnienie drukiem i innymi znanymi na dzień dzisiejszy technikami, wprowadzanie do obrotu, wielokrotnego wydawania w różnych formach, wprowadzanie do pamięci komputera, publiczne odtworzenie i wystawienie, zarządzanie i upowszechnianie, udzielanie dalszej licencji i sublicencji, na wymienionych polach eksploatacji.

ADRESACI PROGRAMU:

1. Populacja ogólna,
2. Grupy szczególnego ryzyka z uwzględnieniem grup wiekowych,
3. Grupy osób zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień.

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Podmioty określone w art. 9 pkt 5, 6, 11, 14 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej spoza sektora finansów publicznych.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane zasoby osobowe dające gwarancję prawidłowej realizacji zadania,
- udokumentowane zasoby rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Koszty tłumaczeń;
2. Koszty licencji;
3. Koszty honorariów autorskich;
4. Koszty produkcji filmu edukacyjnego (scenariusz, wynagrodzenie operatora kamery, montaż);
5. Koszty opracowania graficznego;
6. Koszty redakcji językowej,
7. Koszty przygotowania do druku (skład, łamanie, korekta techniczna, itp);

8. Koszt druku materiałów;
9. Koszty promocji i dystrybucji;
10. Organizacja i koordynacja zadania – prace organizacyjne, merytoryczne, finansowe.
11. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013 .
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
4. Nie dofinansowuje się działań osób fizycznych w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U., Nr 16, poz. 93 z późn. zm).

Zadanie 3

Opracowanie i rozpowszechnienie informatora na temat placówek udzielających pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego/ patologicznego

CEL ZADANIA:

Rozpowszechnienie wiedzy na temat oferty pomocowej dla osób z uzależnieniami behawioralnymi oraz ich bliskich i rodzin.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Wydanie drukiem i dystrybucja informatora na temat placówek udzielających pomocy w zakresie uzależnień behawioralnych, w tym hazardu problemowego/ patologicznego na podstawie materiału przekazanego przez Krajowe Biuro ds. Przeciwdziałania Narkomanii.

Przedmiotem tego zadania będzie także aktualizacja przekazanych danych w zakresie ustalonym w porozumieniu z Krajowym Biurem.

Kalkulację kosztów należy przedstawić przy uwzględnieniu następujących parametrów wydania:

- nakład – 5 000 egzemplarzy
- objętość – 7 arkuszy wydawniczych
- format – A5
- środek –papier 90 g, jeden kolor, kreda mat.
- okładka miękka – papier 300 g, kolor, folia matowa
- oprawa miękka, książkowa (szyta, klejona)

Zastrzega się możliwość zmiany zakresu rzeczowego i finansowego zadania. W przypadku przyjęcia wniosku do realizacji ostateczny projekt przed wydaniem drukiem musi uzyskać akceptację Krajowego Biura ds. Przeciwdziałania Narkomanii. Publikacja powinna zawierać informację, że jest finansowana ze środków Funduszu Rozwiązywania Problemów Hazardowych będących w dyspozycji Ministra Zdrowia i, że jest to egzemplarz bezpłatny.

ADRESACI PROGRAMU:

- Osoby z problemem uzależnień behawioralnych, w tym problemowi i patologiczni hazardziści oraz ich bliscy i rodziny;
- Placówki udzielające pomocy w zakresie uzależnień.

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Podmioty określone w art. 9 pkt. 5, 6, 11, 14 Ustawy z dnia 27 sierpnia 2009 r. o finansach publicznych (Dz.U. Nr 157, poz. 1240 z późn. zm.) oraz osoby prawne i jednostki organizacyjne nie posiadające osobowości prawnej spoza sektora finansów publicznych.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać

- doświadczenie w zakresie prowadzenia działalności wydawniczej,
- zasoby osobowe i rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Koszty przygotowania do druku (redakcja, skład, łamanie, korekta techniczna, opracowanie graficzne, itp.);
2. Koszty druku i oprawy;
3. Koszty promocji i dystrybucji;
4. Weryfikacja danych teleadresowych
5. Organizacja i koordynacja zadania – prace organizacyjne, merytoryczne, finansowe.
6. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA:

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. W postępowaniu konkursowym zostanie wybrany jeden realizator zadania.
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013.
4. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
5. Nie dofinansowuje się działań osób fizycznych w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U., Nr 16, poz. 93 z późn. zm).

Zadanie 4

Prowadzenie telefonu zaufania świadczącego pomoc w zakresie uzależnień behawioralnych.

CELE ZADANIA:

Zwiększenie oferty pomocy dla osób z problemem uzależnień behawioralnych, ich bliskich i rodzin.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: lata 2013–2015 r.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest kompleksowa obsługa telefonu zaufania, świadczącego pomoc w zakresie uzależnień behawioralnych, działającego pod numerem telefonu 801 889 880.

Wnioskodawca, którego wniosek zostanie zaakceptowany będzie zobowiązany w szczególności do:

1. udzielania anonimowych porad obejmujących m.in. wsparcie psychologiczne i pomoc prawną, a także udzielanie informacji na temat placówek pomocowych świadczących pomoc osobom z problemem uzależnień behawioralnych, ich bliskim oraz rodzinom,
2. dbałości o fachową i rzetelną pomoc udzielaną adresatom zadania, m.in. poprzez zapewnienie profesjonalnych realizatorów działania oraz systematyczne podnoszenie ich kwalifikacji,
3. utrzymania telefonu w dostępności codziennie począwszy od 2 stycznia 2013 roku w godzinach 17.00 – 22.00 (również w soboty i niedziele, z wyłączeniem dni wolnych od pracy, o których mowa w art.1 pkt 1 ustawy z dnia 18 stycznia 1951 r. o dniach wolnych od pracy (Dz.U. Nr 4, poz. 28 ze zm.),
4. zapewnienia warunków lokalowych do prowadzenia telefonu zaufania, tj. wyodrębnienie pomieszczenia zapewniającego udzielanie informacji w sposób gwarantujący anonimowość i intymność, wyposażonego w komputer z bazą danych o placówkach pomocowych oraz dostępem do Internetu,
5. monitorowania działalności telefonu zaufania w zakresie udzielanych porad,
6. promocji telefonu zaufania.

ADRESACI PROGRAMU:

- osoby z problemem uzależnień behawioralnych, ich bliscy i rodziny;

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

- Wnioskodawca powinien dysponować kadrą merytoryczną przygotowaną do wykonania działań zgodnie z zakresem zadania.
- Wnioskodawca powinien dysponować warunkami lokalowymi i rzeczowymi gwarantującymi prawidłową realizację zadania.
- Preferowani będą Wnioskodawcy, którzy dysponują udokumentowanym doświadczeniem w prowadzeniu poradnictwa telefonicznego.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ

1. Koszty szkolenia realizatorów;
2. Koszty wynagrodzeń realizatorów;
3. Koszty promocji telefonu zaufania;
4. Koszty bezosobowe i rzeczowe związane z obsługą organizacyjną i finansową działalności telefonu zaufania;
5. Koszty utrzymania linii telefonicznych;
6. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. W postępowaniu konkursowym zostanie wybrany jeden realizator zadania.
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w latach 2013-2015.
4. W przypadku składania wniosku na realizację zadań w latach 2013-2015 wymagane jest złożenie preliminarza kosztów oraz harmonogramu działań odrębnie na poszczególne lata.
5. W przypadku przyjęcia do realizacji wniosku na zadanie planowane do realizacji w latach od 2013 do 2015, tj. w okresie dłuższym niż 12 miesięcy, umowa będąca podstawą dofinansowania zadania będzie zawierana na poszczególne lata budżetowe,
6. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
7. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

Zadanie 6

Organizacja regionalnych konferencji na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi uwzględniających metody profilaktyki i sposoby rozwiązywania problemów tym zakresie.

CELE ZADANIA:

1. Uwrażliwienie osób odpowiedzialnych za politykę społeczną na poziomie województw lub dużych miast (pow. 100 tys. mieszkańców), a także osób zawodowo zajmujących się problematyką uzależnień na zagrożenia związane z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi,
2. Zwiększenie poziomu wiedzy i kompetencji osób odpowiedzialnych za politykę społeczną w zakresie problematyki dotyczącej problemowego i patologicznego hazardu oraz innych uzależnień behawioralnych.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013 r.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Przedmiotem zadania jest organizacja jednodniowych konferencji mających na celu podjęcie dyskusji na temat zagrożeń związanych z hazardem i innymi uzależnieniami behawioralnymi w regionie oraz zdefiniowanie potrzeb i kierunków działań w zakresie zapobiegania/przeciwdziałania zjawisku.

Koncepcja przeprowadzenia konferencji powinna obejmować: najnowszą wiedzę dotyczącą badań epidemiologicznych (z uwzględnieniem, o ile to możliwe, rozpowszechnienia zjawiska w danym województwie/mieście), prezentację zasobów instytucjonalnych i osobowych z zakresu profilaktyki i leczenia uzależnień behawioralnych w województwie/mieście, a także ogólną wiedzę dotyczącą problematyki uzależnień behawioralnych oraz metod pracy w tym zakresie. Rekomenduje się, aby konferencja zawierała krótki moduł seminaryjno-dyskusyjny mający na celu określenie lokalnych potrzeb oraz kierunków działań sprzyjających rozwiązywaniu problemów związanych z uzależnieniami behawioralnymi.

Po zrealizowanym zadaniu oczekuje się przedłożenia raportu z realizacji projektu zawierającego w szczególności wnioski i rekomendacje wynikające z konferencji.

ADRESACI PROGRAMU:

- Przedstawiciele jednostek/instytucji/urzędów państwowych oraz samorządu terytorialnego zobowiązani do realizacji zadań związanych z ochroną zdrowia;
- Organizacje pozarządowe prowadzące działania w zakresie profilaktyki i terapii uzależnień;
- Przedstawiciele innych grup zawodowych np. lekarze, pielęgniarki, policja, straż miejska, pedagodzy, nauczyciele.

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Wojewódzkie samorządowe jednostki organizacyjne realizujące zadania w obszarze polityki społecznej, w tym w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom.

- Organizacje pozarządowe (w rozumieniu art. 3 ust. 2 ustawy z dnia 24 kwietnia 2003 r. o działalności pożytku publicznego i wolontariacie – Dz.U. z 2010 r. Nr 234, poz. 1536 ze zm.) posiadające w ramach zadań statutowych prowadzenie działalności profilaktycznej lub terapeutycznej w zakresie uzależnień.

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- zasoby rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania,
- zasoby osobowe odpowiednie do realizacji zadania (oczekuje się propozycji wykładowców uznanych za autorytety w dziedzinie uzależnień behawioralnych, w tym hazardu patologicznego).
- W przypadku składania wniosku przez organizację pozarządową, wnioskodawca obowiązany jest dołączyć porozumienie (oryginał lub poświadczona za zgodność kopia), zawarte z wojewódzką lub gminną (w przypadku miast powyżej 100 tys. mieszkańców) samorządową jednostką organizacyjną, realizującą zadania w obszarze polityki społecznej, w tym w obszarze przeciwdziałania uzależnieniom, dotyczące zobowiązania do podjęcia współpracy przy realizacji konferencji w razie uzyskania dofinansowania ze środków Funduszu.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Wynagrodzenia dla realizatorów - wykłady;
2. Wynagrodzenia dla realizatorów - warsztaty
3. Wynajem sal do organizacji konferencji;
4. Wynajem sprzętu multimedialnego;
5. Przygotowanie i druk materiałów promocyjnych i konferencyjnych;
6. Koszty podróży realizatorów szkolenia ;
7. Organizacja i koordynacja zadania – prace organizacyjne, finansowe związane z konferencją;
8. Zakwaterowanie dla wykładowców;
9. Wyżywienie dla uczestników i wykładowców konferencji;
10. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5% całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,
  - pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013.
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
4. Nie dofinansowuje się działań osób fizycznych w rozumieniu ustawy z dnia 23 kwietnia 1964 r. Kodeks Cywilny (Dz.U., Nr 16, poz. 93 z późn. zm).

PROGRAM V

Rozwiązywanie problemów wynikających z uzależnienia od hazardu lub innych uzależnień niestanowiących uzależnienia od substancji psychoaktywnych.

Zadanie 1

Program opieki i terapii patologicznych hazardzistów, osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi, ich bliskich i rodzin.

CEL ZADANIA:

Celem zadania jest zwiększenie dostępności i rozszerzenie oferty profesjonalnej pomocy patologicznym hazardzistom, osobom z innymi uzależnieniami behawioralnymi, ich bliskim i rodzinom.

TERMIN REALIZACJI ZADANIA: rok 2013.

PRZEDMIOT ZADANIA:

Zadanie ukierunkowane jest na zwiększenie dostępności programów opieki i terapii patologicznych hazardzistów oraz osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi, ich bliskich i rodzin.

Projekt opieki i terapii powinien uwzględniać następujące rodzaje oddziaływań:

- 1) oddziaływania psychoedukacyjne adresowane do bliskich i rodzin osób uzależnionych,
- 2) oddziaływania psychoedukacyjne ukierunkowane na rozpoznawanie objawów uzależnienia,
- 3) oddziaływania psychoedukacyjne ukierunkowane na zapobieganie nawrotom uzależnień,
- 4) krótką interwencję adresowaną do osób uzależnionych,
- 5) pomoc prawną adresowaną do osób uzależnionych i ich rodzin,
- 6) uczenie odpowiedzialnego grania i rozpoznawania symptomów hazardu patologicznego oraz symptomów innych uzależnień behawioralnych,
- 7) oddziaływania psychoedukacyjne ukierunkowane na ograniczanie szkód indywidualnych i społecznych adresowane do osób, u których występują uzależnienia behawioralne.

Przedkładane projekty muszą odwoływać się i wykorzystywać współczesną wiedzę na temat etiologii patologicznego hazardu i innych uzależnień behawioralnych oraz wiedzę o skutecznych strategiach działania, w szczególności odwołujące się do koncepcji behawioralno-poznawczych, wywiadu motywującego i krótkiej interwencji. Przedkładany projekt powinien obejmować rzetelne uzasadnienie wyboru metod działania w kontekście współczesnej wiedzy oraz zawierać propozycję jak najbardziej kompleksowej odpowiedzi na zróżnicowane potrzeby osób uzależnionych, ich rodzin i bliskich. Oczekuje się, że przedkładane projekty będą współfinansowane także przez Narodowy Fundusz Zdrowia, szczególnie w części diagnozy nozologicznej i świadczeń zdrowotnych udzielanych przez lekarzy. Preferowani będą Wnioskodawcy, którzy zaplanują i przeprowadzą ewaluację oraz przedstawią jej wyniki na zakończenie projektu.

ADRESACI PROGRAMU:

- patologiczni hazardziści,
- patologiczni hazardziści z innymi współwystępującymi zaburzeniami,
- osoby z uzależnieniami behawioralnymi,
- rodziny i bliscy osób uzależnionych,

UPRAWNIENI WNIOSKODAWCY:

- Podmioty lecznicze w rozumieniu ustawy z dnia 15 kwietnia 2011 r. o działalności leczniczej (Dz. U. Nr 112, poz. 654, z późn. zmianami), udzielające świadczeń zdrowotnych w zakresie leczenia psychiatrycznego lub leczenia uzależnień,

WYMAGANIA DOTYCZĄCE WNIOSKODAWCY:

Wnioskodawca powinien posiadać:

- udokumentowane doświadczenie w zakresie prowadzenia działań adresowanych do osób uzależnionych, ze szczególnym uwzględnieniem patologicznych hazardzistów i osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi oraz bliskich i rodzin tych osób;
- zasoby osobowe gwarantujące rzetelną realizację zadania - udokumentowane szkolenia na temat teorii i strategii mających zastosowanie w oddziaływaniach adresowanych do patologicznych hazardzistów i osób z innymi uzależnieniami behawioralnymi, ich bliskich i rodzin;
- zasoby rzeczowe odpowiednie do realizacji zadania.

RODZAJE KWALIFIKOWANYCH DZIAŁAŃ:

1. Koszty wynagrodzeń dla realizatorów:

- zajęć edukacyjno-informacyjnych,
- poradnictwa rodzinnego,
- interwencji kryzysowych,
- krótkich interwencji,
- grup wsparcia,
- warsztatów umiejętności,
- konsultacji prawnych,
- doradztwa finansowego w zakresie optymalnego spłacania długów;

2. Koszty ewaluacji;

3. Organizacja i koordynacja zadania – prace administracyjne, organizacyjne, merytoryczne, finansowe.

4. Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie).

WARUNKI DOFINANSOWANIA

1. Wymagany minimalny wkład własny: 5 % całkowitych kosztów projektu.
2. Środki finansowe uzyskane w konkursie mogą być przeznaczone wyłącznie na:
  - realizację działań w ramach wnioskowanego zadania,

- pokrycie kosztów realizacji działań wykonanych w roku 2013
3. Środki finansowe uzyskane w konkursie nie mogą być wydatkowane na zakup środków trwałych, cele inwestycyjne oraz remonty i modernizacje.
  4. Nie dofinansowuje się działań osób prywatnych.

TARYFIKATOR DZIAŁAŃ

W celu ujednolicenia nazewnictwa stosowanego we wnioskach i ujednolicenia systemu wynagradzania stosuje się następujące stawki w odniesieniu do wykonywanego działania:

Działanie	Jednostka miary	Cena jednostkowa brutto w zł
Analiza publikacji	Godz.	do 40
Ewaluacja	Godz.	do 100
Grupy wsparcia	Godz.	do 60
Honoraria autorskie	Strona komputerowa	do 150 (1 800 znaków z odstępami między wyrazami w tekście)
Interwencje kryzysowe	Godz.	do 60
Konsultacje prawne, doradztwo finansowe w zakresie optymalnego spłacania długów	Godz.	do 70
Krótkie interwencje	Godz.	do 40
Opracowanie raportu z realizacji projektu	Godz.	do 50
Organizacja i koordynacja zadania – prace administracyjne, organizacyjne i merytoryczne/finansowe	Godz.	do 50
Poradnictwo rodzinne	Godz.	do 40
Przegląd literatury, baz danych	Godz.	do 30
Przygotowanie publikacji do druku:		
<ul style="list-style-type: none"> • redakcja językowa, 	Arkusze wydawniczy	do 150 (40 000 znaków z odstępami między wyrazami w tekście)
<ul style="list-style-type: none"> • korekta, 	Arkusze wydawniczy	do 100 (40 000 znaków z odstępami między wyrazami w tekście)
<ul style="list-style-type: none"> • skład, łamanie 	Strona po składzie	do 15 (w zależności od formatu publikacji i stopnia trudności)
Szkolenie realizatorów projektu profilaktycznego	Godz.	do 60
Tłumaczenie pisemne	Strona komputerowa	do 60 (1 500 znaków z odstępami między wyrazami w tekście)
Tłumaczenie ustne	Godz.	do 250

Transport uczestników szkolenia/konferencji (autokar/bus) i podróż wykładowców, realizatorów zadania <i>(w uzasadnionych przypadkach, w odniesieniu do kosztów podróży wykładowców zagranicznych stwarza się możliwość zwiększenia stawki. Nie dotyczy zwrotu kosztów indywidualnego dojazdu uczestnika szkolenia/konferencji)</i>		do 500
Warsztaty umiejętności	Godz.	do 70
Weryfikacje zbiorów danych	Godz.	do 30
Wykonanie analiz statystycznych	Godz.	do 50
Wynagrodzenia dla realizatorów – wykłady <i>(w uzasadnionych przypadkach np. prowadzenia wykładów przez wykładowców zagranicznych stwarza się możliwość zwiększenia stawki)</i>	Godz.	do 500
Wynagrodzenia dla realizatorów – warsztaty <i>(w uzasadnionych przypadkach np. prowadzenia warsztatów przez wykładowców zagranicznych stwarza się możliwość zwiększenia stawki)</i>	Godz.	do 200
Wynagrodzenia dla realizatorów zajęć dla młodzieży – pilotaż projektu profilaktycznego	Godz.	do 80
Wynagrodzenia dla realizatorów telefonu zaufania	Godz.	do 40
Wynajem sal do organizacji szkoleń/konferencji	Dzień	do 2 500
Wynajem sprzętu multimedialnego <i>(np. laptop, rzutnik, DVD, wideo, nagłośnienie sali)</i>	Dzienne wynajęcie sprzętu	do 600 <i>(w zależności od rodzaju sprzętu)</i>
Wyżywienie dla uczestników, realizatorów zadania oraz wykładowców	osobodzień	do 150
Zajęcia edukacyjno-informacyjne	Godz.	do 40
Zakwaterowanie uczestników, realizatorów zadania oraz wykładowców	osobodzień	do 300
Założenie zbioru danych z ankiet	zł./ankieta	do 5
Zbieranie danych	Godz.	do 30
Inne uzasadnione działania niezbędne do realizacji projektu (podać jakie, skalkulować koszt pozycji).		

DYREKTOR KRAJOWEGO BIURA
ds. Przeciwdziałania Narkomanii

Piotr Jabłoński
Piotr Jabłoński